

OPINTOLAINAVÄHENNYS

STUDIELÅNSAVDRAG

Opintotukilain 16 c–f § on kumottu lailla [30.12.2013/1243](#), joka tuli voimaan 1.8.2014.

Henkilöön, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan korkeakoulussa ja ilmoittautunut ensimmäistä kertaa läsnä olevaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita opintolainavähennystä koskevia säännöksiä.

16 c §

Opintolainavähennys

Oikeus tuloverolain 127 d §:ssä tarkoitettuun opintolainavähennykseen on opintolainansaajalla, joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon. Alemman korkeakoulututkinnon suorittanut opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen vain, jos hänet on valittu suorittamaan pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa. Opintolainansaajalle voidaan myöntää oikeus opintolainavähennykseen vain lainansaajan ensimmäiseksi suorittaman vähennykseen oikeuttavan tutkinnon perusteella.

16 d §

Opintolainavähennykseen oikeutetut

Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneella on oikeus opintolainavähennykseen, kun tutkinnon suorittamiseen käytetty aika ylittää yliopistolain nojalla säädetyn kyseisen tutkinnon laajuuden mukaisen ajan enintään kahdella lukuvuodella. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneella on oikeus opintolainavähennykseen, kun tutkinnon suorittamiseen käytetty aika ylittää ammattikorkeakoululain nojalla säädetyn kyseisen tutkinnon laajuuden mukaisen ajan enintään yhdellä lukuvuodella. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneella, joka on valittu suorittamaan pelkästään alemmaa korkeakoulututkintoa, on oikeus opintolainavähennykseen, kun tutkinnon suorittamiseen käytetty aika ylittää yliopistolain nojalla säädetyn tutkinnon laajuuden mukaisen ajan enintään yhdellä lukuvuodella.

Ulkomaisessa korkeakoulussa tutkinnon suorittaneella on oikeus opintolainavähennykseen vastaavin perustein.

Tutkinnon suorittamiseen käytetty aika lasketaan sen lukukauden alusta, jona opiskelija

on ensimmäisen kerran ottanut vastaan opiskelupaikan korkeakoulussa, 16 c §:ssä tarkoitettun tutkinnon suorittamislukukauden loppuun.

16 e §

Opintolainavähennys opintojen viivästyessä

Opintolainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen, vaikka tutkinnon suorittamiseen käytetty aika on enintään kaksi lukuvuotta 16 d §:ssä säädettyä pitempi, jos lainansaajan opinnot ovat mainitussa pykälässä tarkoitettuna aikana viivästyneet asevelvollisuuslain (1438/2007), siviilipalveluslain (1446/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/1995) mukaisen palveluksen tai oman sairauden vuoksi. Tutkinnon suorittamisaika voi olla 16 d §:ssä tarkoitettua pitempi myös silloin, kun lainansaaja on mainitussa pykälässä tarkoitettuna aikana saanut lapsen hoitamisen perusteella sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa. Huomioon voidaan ottaa vain ne lukukaudet, joiden aikana lainansaaja on ollut varusmiespalveluksessa, naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa tai siviilipalveluksessa, on saanut lapsen hoitamisen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka saanut sairauden perusteella sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai korvausta taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä.

Tutkinnon suorittamisaikaa pidentäneet seikat voidaan ottaa huomioon vain, jos ne ovat yhtäjaksoisesti kestäneet vähintään kuukauden. Yhden lukukauden aikana huomioon voidaan ottaa vain yksi pidentämiseen oikeuttava jakso.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin siitä, miten 1 ja 2 momentissa tarkoitettu opintolainavähennykseen oikeuttavaa aikaa pidentävät seikat otetaan huomioon.

16 f §

Opintolainavähennyksestä päättäminen

Kansaneläkelaitos tutkii ilman hakemusta korkeakoulun ilmoittaman opintojen aloituspäivän ja tutkinnon suorittamispäivän perusteella, onko vähennykseen oikeuttavan korkeakoulututkinnon

suorittanut opintolainansaaja
oikeutettu opintolainavähennykseen.
Ulkomaisessa korkeakoulussa opiskelevan oikeuden
opintolainavähennykseen Kansaneläkelaitos
tutkii kuitenkin opiskelijan opintojen
aloittamisesta ja tutkinnon suorittamisesta
toimittaman selvityksen perusteella.

Jos lainansaaja on oikeutettu opintolainavähennykseen,
Kansaneläkelaitos laskee
rahalaitosten ilmoittamien opintolainojen koskevien
tietojen perusteella myös tuloverolain
127 d §:ssä tarkoitetun opintolainavähennyksen
enimmäismäärän sekä antaa lainansajalle
päätöksen oikeudesta opintolainavähennykseen
ja opintolainavähennyksen enimmäismäärästä.
Päätös voidaan antaa asianomaista
kuulematta.

Jos lainansaaja ei korkeakoulun ja rahalaitosten
ilmoittamien tietojen perusteella ole
oikeutettu opintolainavähennykseen, Kansaneläkelaitos
lähettää lainansajalle päätösehdotuksen.
Ehdotuksen mukainen päätös tulee
voimaan, jos lainansaaja ei valituksen tekemiseen
varatussa määräajassa pyydä kirjallisesti
asian käsittelemistä uudelleen.

Edellä säädetystä poiketen tuloverolain
127 d §:n 6 momentissa tarkoitetun opintolainansaajan
tulee hakea Kansaneläkelaitokselta
oikeutta opintolainavähennykseen.
Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin
päätöksenantomenettelystä ja 4 momentissa
tarkoitettua hakumenettelystä.

10.6.2005/408:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2005.

(...)

Oikeus tämän lain 16 c §:ssä tarkoitettuun opintolainavähennykseen on opintolainansaajalla, joka opiskelijavalinnassa ottaa vastaan opiskelupaikan ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa tai ammattikorkeakoulututkintoa varten 1 päivänä elokuuta 2005 tai sen jälkeen. Vähennykseen on oikeutettu myös se, joka on valittu opiskelijaksi ennen 1 päivää elokuuta 2005, mutta kirjoittautuu läsnä olevaksi ensimmäisen kerran 1 päivänä elokuuta 2005 tai sen jälkeen. Lainansaajan ennen tämän lain voimaantuloa harjoittamia korkeakouluopintoja ei oteta huomioon opintolainavähennykseen oikeuttavaa aikaa laskettaessa.

Tuloverolaki

30.12.1992/1535

127 d § (10.6.2005/409) Opintolainavähennys

Opintotukilain muuttamisesta annetun lain (1243/2013) voimaan tullessa voimassa olleen opintotukilain (65/1994) 16 c §:ssä tarkoitettu vähennykseen oikeuttavan tutkinnon määrääjässä suorittanut verovelvollinen, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan ennen 1 päivää elokuuta 2014 ja johon sovelletaan viimeksi mainitun lain opintolainavähennyistä koskevia säännöksiä, saa vähentää verosta maksamansa opintolainan lyhennystä vastaavan määrän (opintolainavähennys). (30.12.2013/1246)

Vuosittain myönnettävien vähennysten yhteenlaskettu enimmäismäärä on 30 prosenttia verovelvollisella olevan vähennykseen oikeuttavan opintolainan 2 500 euroa ylittävästä määrästä. Vähennykseen oikeuttavalla opintolainalla tarkoitetaan 1 momentissa tarkoitettua opintotukilain 16 c §:ssä tarkoitettujen korkeakouluopintojen ensimmäistä aloituspäivää edeltävän lukukauden lopun ja vähennykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamispäivää seuraavan lukukauden alun välisenä aikana kertynyttä opintotukilain mukaista opintolainaa ilman kyseisenä aikana lainaan pääomitettuja opintolainan korkoja (opintolainavähennyksen enimmäismäärä). (30.12.2013/1246)

Opintolainavähennyksen enimmäismäärä lasketaan enintään sen lainamäärän perusteella, joka vastaa yliopistolain (645/1997) tai ammattikorkeakoululain (351/2003) nojalla säädetyn kyseisen tutkinnon laajuuden mukaista opintolainamäärää, kun valtioneuvoston enimmäismäärää vastaava määrä opintolainaa otetaan huomioon yhdeksältä kuukaudelta yhtä lukuvuotta kohti. Siltä osin kuin tutkinnon laajuus ei ole täysiä vuosia, enimmäismäärää laskettaessa otetaan huomioon opintolainaa viideltä kuukaudelta puolta lukuvuotta kohti. Tutkinnon laajuuden mukainen enimmäislainamäärä lasketaan tutkinnon suorittamishetkellä voimassa olevien opintolainan valtioneuvoston enimmäismäärää koskevien säännösten mukaan.

Kansaneläkelaitos ratkaisee, onko verovelvollinen oikeutettu opintolainavähennykseen ja opintolainavähennyksen enimmäismäärään. Verohallinto myöntää vähennyksen vuosittain niiden opintolainan lyhennysten perusteella, jotka opintolainavähennykseen oikeutettu verovelvollinen on maksanut tutkintonsa suorittamisvuotta seuraavana kymmenenä vuotena.

Jos opintolainavelallinen lyhentää takauksen perusteella valtion varoista maksettua opintolainaa, hänellä on oikeus takaajalle maksamansa lyhennyksen perusteella opintolainavähennykseen samoin edellytyksin kuin jos hän lyhentäisi varsinaista opintotukilain mukaista opintolainaa. Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavin edellytyksin toisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion tai Ahvenanmaan maakunnan opintotukijärjestelmään kuulunutta verovelvollista, joka verovuonna on lyhentänyt opintotukilain mukaista opintolainaa vastaavaa opintolainaa.

127 e § (10.6.2005/409) Opintolainavähennyksen tekeminen

*Opintolainavähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, vakuutetun sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys tehdään tuloverosta tehtävien muiden vähennysten sekä 131 ja 131 a §:ssä tarkoitettujen alijäämähyvitysten jälkeen.
(22.12.2005/1115)*

Jos opintolainavähennyksen määrä on suurempi kuin verovelvolliselle verovuonna määrättyjen verojen määrä, erotuksen perusteella verovelvolliselle syntyy opintolainavähennyksen veroalijäämä, joka vähennetään 1 momentissa säädetyllä tavalla verovelvolliselle seuraavina vuosina määrättyistä veroista enintään 10 verovuoden aikana sitä mukaa kuin veroa määrätään.

Opintolainavähennyksen veroalijäämät vähennetään ennen verovuoden lyhennysten perusteella myönnettävää opintolainavähennystä siinä järjestyksessä, jossa ne ovat syntyneet. Opintolainavähennyksen veroalijäämä vähennetään enintään tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan 15 vuoden aikana.

STUDIELÅNSAVDRAG

16 c–f § i **lagen om studiestöd** har upphävts genom lagen [30.12.2013/1243](#), som trädde i kraft 1.8.2014.

På en person som har tagit emot en studieplats i en högskola och anmält sig närvarande första gången före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om studielånsavdrag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

16 c §

Studielånsavdrag

Rätt till studielånsavdrag som avses i 127 d § i inkomstskattelagen har en studielåntagare som har avlagt högre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen. En studielåntagare som har avlagt lägre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag endast om han eller hon har antagits för att avlägga enbart lägre högskoleexamen. En studielåntagare kan beviljas rätt till studielånsavdrag endast för den första till avdrag berättigande examen som han eller hon har avlagt.

16 d §

Berättigade till studielånsavdrag

Den som har avlagt högre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag, om den tid som använts för att avlägga examen överskrider den tid som motsvarar examens omfattning enligt universitetslagen med högst två läsår. Den som har avlagt yrkeshögskoleexamen har rätt till studielånsavdrag, om den tid som har använts för examen överskrider den tid som motsvarar examens omfattning enligt yrkeshögskolelagen med högst ett läsår. Den som har avlagt lägre högskoleexamen och som har antagits för att avlägga endast lägre högskoleexamen har rätt till studielånsavdrag, om den tid som har använts för att avlägga examen överskrider den tid som motsvarar examens omfattning enligt universitetslagen med högst ett läsår.

Den som har avlagt examen vid en utländsk högskola har rätt till studielånsavdrag på motsvarande grunder.

Den tid som har använts för att avlägga examen beräknas från början av den termin då en studerande första gången tagit emot en studieplats vid en högskola till utgången av den termin då en i 16 c § avsedd examen har avlagts.

16 e §

Studielånsavdrag vid fördröjda studier

En studielåntagare är berättigad till studielånsavdrag även om den tid som använts för avläggande av examen är högst två läsår längre än vad som föreskrivs i 16 d §, om låntagarens studier under den tid som avses i nämnda paragraf har fördröjts på grund av fullgörande av tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller på grund av egen sjukdom. Den tid det tar att avlägga examen kan vara längre än vad som avses i 16 d § också när låntagaren under den tid som avses i nämnda paragraf har fått moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) för vård av ett barn. Endast de terminer kan beaktas under vilka låntagaren har fullgjort värnplikt, frivillig militärtjänst för kvinnor eller civiltjänst eller fått moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen för vård av ett barn eller har fått sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av sjukdom, pension eller ersättning på basis av full arbetsförmåga eller sjukpension enligt folkpensionslagen. (28.12.2007/1456)

Omständigheter som förlängt den tid det tar att avlägga examen kan beaktas endast om de utan avbrott har varit aktuella under minst en månad. Under en termin kan endast en till förlängning berättigande period beaktas. Närmare bestämmelser om hur de i 1 och 2 mom. avsedda grunderna för förlängning av den tid som berättigar till studielånsavdrag skall beaktas kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 f §

Studielånsavdrag vid fördröjda studier

Folkpensionsanstalten undersöker utan ansökan på basis av högskolans uppgifter om den dag då studierna inletts och den dag då examen avlagts huruvida en studielåntagare som har avlagt en högskoleexamen som berättigar till studielånsavdrag har rätt till avdraget. När det är fråga om en studerande vid en utländsk högskola undersöker dock Folkpensionsanstalten rätten till studielånsavdrag på basis av de uppgifter om när studierna

inletts och när examen avlagts som den studerande har lämnat.

Om en låntagare har rätt till studielånsavdrag räknar Folkpensionsanstalten på basis av de uppgifter om studielån som penninginstituten lämnat också ut studielånsavdragets maximibelopp enligt 127 d § i inkomstskattelagen och ger låntagaren ett beslut om rätt till studielånsavdrag och om studielånsavdragets maximibelopp. Beslutet kan meddelas utan att den som saken gäller hörs.

Om en låntagare på basis av de uppgifter som högskolan och penninginstituten har lämnat inte är berättigad till studielånsavdrag, sänder Folkpensionsanstalten ett förslag till beslut till låntagaren. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om inte låntagaren inom den tid som reserverats för anförande av besvär skriftligen begär att ärendet skall behandlas på nytt.

Med avvikelse från bestämmelserna ovan skall en sådan studielåntagare som avses i 127 d § 6 mom. i inkomstskattelagen hos Folkpensionsanstalten ansöka om rätt till studielånsavdrag.

Närmare bestämmelser om beslutsförfarandet och det ansökningsförfarande som avses i 4 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

10.6.2005/408:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2005.

(...)

Rätt till studielånsavdrag enligt 16 c § har en studielåntagare som vid antagningen tar emot en studieplats för högre eller lägre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen den 1 augusti 2005 eller därefter. Rätt till avdrag har också den som har antagits som studerande före den 1 augusti 2005 men som för första gången anmäler sig som närvarande den 1 augusti 2005 eller därefter. Högskolestudier som en låntagare har bedrivit före denna lags ikraftträdande beaktas inte när den tid som berättigar till studielånsavdrag räknas ut.

Inkomstskattelag

30.12.1992/1535

127 d § (10.6.2005/409) Studielånsavdrag

En skattskyldig som inom föreskriven tid avlagt en till avdrag berättigande examen enligt den 16 c § i lagen om studiestöd (65/1994) som gällde vid ikraftträdandet av lagen om ändring av lagen om studiestöd (1243/2013), som tagit emot en studieplats före den 1 augusti 2014 och som omfattas av bestämmelserna om studielånsavdrag i den förstnämnda lagen, får från skatten dra av ett belopp som motsvarar amorteringarna på studielånet (studielånsavdrag). (30.12.2013/1246)

Avdrag beviljas per år till ett sammanlagt belopp som är högst 30 procent av den del av den skattskyldiges till avdrag berättigande studielån som överstiger 2 500 euro. Med ett till avdrag berättigande studielån avses ett sådant studielån enligt lagen om studiestöd som har uppkommit mellan utgången av den termin som föregår den första dagen för sådana högskolestudier som avses i 16 c § i den i 1 mom. nämnda lagen om studiestöd och ingången av den termin som följer efter den dag då en till avdrag berättigande examen avlades, exklusive de kapitaliserade räntorna på studielånet under denna tid (studielånsavdragets maximibelopp). (30.12.2013/1246)

Studielånsavdragets maximibelopp beräknas på basis av högst det lånebelopp som motsvarar studielånsbeloppet enligt den omfattning som föreskrivs för examen i fråga med stöd av universitetslagen (645/1997) eller yrkeshögskolelagen (351/2003), när det studielånsbelopp som motsvarar maximibeloppet av statsborgen beaktas för nio månader per läsår. Till den del examens omfattning inte utgör hela år, beaktas vid beräkning av maximibeloppet studielånet för fem månader per ett halvt läsår. Det maximala lånebeloppet enligt examens omfattning beräknas enligt de bestämmelser om maximibeloppet av statsborgen för studielån som gäller vid den tidpunkt då examen avläggs.

Folkpensionsanstalten avgör om den skattskyldige är berättigad till studielånsavdrag och fastställer studielånsavdragets maximibelopp. Skatteförvaltningen beviljar avdraget årligen på basis av de amorteringar på studielånet som en till studielånsavdrag berättigad skattskyldig har gjort under de tio närmaste åren efter det år då examen avlades.

Om en studielåntagare betalar av på ett studielån som på basis av statsborgen har betalats av statens medel, har han eller hon på basis av amorteringen till borgensmannen rätt till studielånsavdrag på samma villkor som om han eller hon skulle betala av ett egentligt studielån enligt lagen om studiestöd.

Vad som föreskrivs i denna paragraf gäller på motsvarande villkor skattskyldiga som har omfattats av studiestödssystemet i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i landskapet Åland och som under skatteåret har amorterat på ett studielån som motsvarar ett studielån enligt lagen om studiestöd.

127 e § (10.6.2005/409) Hur studielånsavdraget görs

Studielånsavdraget görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten enligt förhållandet mellan dessa skattebelopp. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten enligt förhållandet mellan dessa skatter. Avdraget görs efter de övriga avdrag som görs från inkomstskatten samt efter de underskottsgottgörelser som avses i 131 och 131 a §. (22.12.2005/1115)

Om beloppet av studielånsavdraget överstiger beloppet av de skatter som påförts den skattskyldige under skatteåret, uppstår för den skattskyldige på grundval av skillnaden ett skatteunderskott vid studielånsavdrag, vilket på det sätt som föreskrivs i 1 mom. avdras från de skatter som påförs den skattskyldige de följande åren, under högst 10 skatteår allteftersom skatt påförs.

Skatteunderskotten vid studielånsavdrag avdras före det studielånsavdrag som beviljas på basis av amorteringarna under skatteåret och i den ordning de har uppkommit. Skatteunderskottet vid studielånsavdrag avdras under högst 15 år efter det år då examen avlades.